

zondag 23 april

IK GELOOF DE WEDEROPSTANDING VAN HET VLEES

Bijbellesing: 2 Korinthiers 4,10 t/m 5,10

Vorige week hebben wij met elkaar Pasen mogen vieren. Het feest van de opstanding. De opstanding van Jezus. De opstanding van Jezus die ook vooruitwijst naar de opstanding van alle gelovigen. *'Ik geloof de wederopstanding van het vlees'*. Het geloof in de opstanding zet voor een christen alles in een ander licht. Iemand die dat heel mooi heeft verwoord, is Paulus. Daarom hebben wij een gedeelte uit een van zijn brieven gelezen en daar zullen wij nu bij stilstaan.

Paulus heeft over de opstanding geschreven in een brief aan de gemeente van Korinthe. In deze brief aan de gemeente van Korinthe gaat het eerst vooral over Paulus' gezag als apostel. Paulus ervaart diepe pijn, een diep verdriet, omdat de liefde tussen hem en de gemeente van Korinthe zo is bekoeld. Bovendien maakt hij zich zorgen om de gemeente. En daarom wil Paulus de gemeente overtuigen van de roeping die hij heeft. Hij wil de gemeente overtuigen van de roeping die hij heeft en dat doet hij onder andere door aan te tonen hoe hij als apostel, als gezondene van Jezus Christus, echt de weg van Jezus Christus volgt. Paulus is niet bezig met eigen eer, met zelfverrijking, maar met dienen. Met verdragen. Met lijden. Hij wil zijn leven geven voor de gemeente. Hij wil zijn leven geven in dienst van Christus, wat het hem ook zal kosten aan strijd, tegenstand, verdrukking, lijden. Dat vertelt hij in het eerste gedeelte van ons Bijbelgedeelte (vers 11-12): *wij levenden worden altijd omwille van Jezus aan de dood prijsgegeven, opdat in ons sterfelijke bestaan ook het leven van Jezus zichtbaar wordt. Zo is in ons de dood werkzaam, en in u het leven. Vers 15: dit alles gebeurt omwille van u...*

Maar hoe kan Paulus dit alles nu uithouden? Hoe kan Paulus dit alles nu verdragen? Hij is een aantal keren de dood nabij geweest... geseling, schipbreuk, steniging. En toch ging hij door... Hoe kon hij het uithouden? Het antwoord is (vers 14): de opstanding. *Wij weten dat Hij Die de Heer Jezus heeft opgewekt, ook ons, net als Jezus, zal opwekken.* De opwekking uit de dood, dat eeuwige leven met de Here Jezus, die wederopstanding van het vlees, dat is Paulus' kracht. Zijn hoop. Zijn verlangen. Zijn houvast.

Paulus gebruikt in zijn brief twee beelden om zijn hoop en houvast nog duidelijker onder woorden te brengen. Het eerste voorbeeld is een voor de hand liggend beeld voor iemand die naast zijn zendingswerk het beroep van tentenmaker uitoefent. Paulus heeft het namelijk over zijn tent, waar hij nu in woont. Hij bedoelt niet letterlijk zijn tent, maar zijn huidige leven, in dit lichaam, in deze omstandigheden, zijn leven hier op aarde, dat is als een leven als in een tent. Paulus drukt hiermee de kwetsbaarheid van het leven uit. Het leven in een tent is kwetsbaar: hitte, koude, regen, storm kunnen je verblijven in de tent lastig maken. 'Zo is het leven', zegt Paulus. 'Uiterst kwetsbaar. Door zoveel omstandigheden bedreigd.' Paulus weet er uit persoonlijke ervaring alles van.'

Nu, ook al hebben u en ik misschien niet zoals Paulus schipbreuk geleden, of een gevangenschap meegemaakt... dan nog kan je er uit eigen ervaring waarschijnlijk wel iets bij voorstellen. Hoe uiterst kwetsbaar het leven is: een ziekte, die opeens alles van je leven anders maakt. Een tegenslag, bijvoorbeeld werkloosheid of een ongeluk, of een overlijden dat je zo diep raakt. Je handicap die heel je nomadenbestaan met je meereist. De kwetsbaarheid van het leven, het leven dat van alle kanten bedreigd wordt... door onzekerheid,... onrust,..., zorgen,... de vergankelijkheid. Ja, op dat laatste loopt de vergelijking ook uit: de vergankelijkheid van het leven. Een tent is een keer op. Elke

tent wordt een keer afgebroken. Dat is het leven, dat is ons leven, het leven dat kwetsbaar is en een einde kent.

Maar, zo zegt Paulus, *wij weten dat, wanneer ons aardse huis – deze tent – afgebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen.* Dat is de hoop van het Evangelie! Nu gebonden aan die kwetsbaarheid in al zijn facetten en die vergankelijkheid van het leven, maar straks een nieuw leven! Vergeleken met het leven van nu is het toekomstige leven veel zekerder, veiliger, veel heerlijker. Dat toekomstige leven staat als een huis!

Paulus springt vervolgens op een ander beeld over: *wij zuchten in onze aardse tent, en zouden willen dat onze hemelse woning er nu al over wordt aangetrokken* (vers 2). Het beeld van tent springt nu over op het beeld van kleding. Paulus spreekt over 'aantrekken'. Bekleed worden, zo staat er in een andere vertaling. Het oude, inmiddels versleten kleed wordt ingewisseld voor een prachtig nieuwe mantel die men mag aantrekken als God ons opwekt uit de dood. ... Nu, dat is dus de hoop van Paulus, de hoop die alles van zijn leven nu anders maakt..., de hoop die hem houvast geeft, uithoudingsvermogen, verlangen.

Paulus begon over deze hoop te schrijven, toen hij de gemeenteleden vertelde over al de moeite en pijn die hij had ondervonden in zijn werk als apostel, het lijden dat hij had gedragen omwille van zijn werk als apostel. Dat is een heel menselijk verschijnsel: vaak als ik mensen bezoek die over heel nare dingen spreken - een ziekte, of een andere tegenslag - dan zegt men vaak op een gegeven moment: 'maar gelukkig zijn er ook mooie dingen hoor! Daar houd ik mij maar aan vast.' Nou, dat is mooi, als men op deze manier de moeite wat kan relativiseren. Maar ik lees in Paulus' woorden nog iets anders dan een stukje troost voor zijn moeite nu...: God zal op een keer alles recht zetten! De opstanding betekent niet alleen 'eindelijk rust', 'geen verdriet meer'. Dat ook, maar de opstanding der doden betekent meer: God zal de dingen rechtzetten! De strijd die mensen zoals Paulus hebben gehad, zal God belonen. Paulus' armoedige omstandigheden zal God vergoeden. God zal het rechtzetten! Want, zo eindigt Paulus dit stukje van zijn brief: *wij moeten allen voor de rechterstoel van Christus openbaar worden, opdat ieder vergelding ontvangt voor wat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.*

De opstanding der doden betekent: God zal de dood, de zonde en het verderf niet ongelimiteerd door laten gaan. Ja, nog meer: God zal het rechtzetten. Hij zal rechtdoen! Recht doen aan degenen die onderdrukt werden, degenen die zinloos moesten lijden op deze wereld. Recht doen aan degenen die moesten lijden vanwege hun geloof in Jezus. God zal rechtdoen aan degenen die hebben verdragen, die hebben vergeven, die tegen alles in het Koninkrijk van God hebben gediend. Hij zal recht doen aan deze wereld. ...

Is dat geen geweldige boodschap? Deze wereld, waar de ene dictator wordt verdreven en de nieuwe dictator al dan niet rechtmatig is verkozen. Deze wereld, waarin duizenden, honderdduizenden mensen zinloos lijden en hopeloos sterven? Hoe houd je het uit, als je niet gelooft dat God eenmaal alle dingen recht zal zetten? Hoe houd je het op deze wereld uit, als je niet elke zondag belijdt: 'ik geloof de opstanding van de doden'?

Het is een geweldig indringende boodschap... want: wat zal er een hoop rechtgezet moeten worden en geoordeeld moeten worden... Wat zal het ook een vreselijk moment zijn als God alles recht zal zetten..., ontzagwekkend... God is een verterend vuur, zo zegt de Bijbel... God doet recht door het oordeel heen!... Maar wat is het ook een heerlijke boodschap: alles wat hier in het vlees geleden is, alles wat hier op aarde gebeurt..., het is niet aan Gods aandacht onttrokken. God gaat er niet aan voorbij. God laat jou en mij er niet in zitten.

Ik weet niet waarom God dit allemaal zo lang toelaat, al deze eeuwen door. God heeft er waarschijnlijk Zijn Goddelijke redenen voor. Maar God laat het zo niet blijven. God komt

erop terug. Wij moeten allen voor Gods rechterstoel verantwoording afleggen, zo zegt Paulus aan het einde van zijn mooie vergelijkingen van die tent en dat huis en dat oude kleed en die nieuwe mantel. Dat is een indringende oproep om je leven voor Gods aangezicht uiterst serieus te nemen... Maar het is ook een geweldig houvast: als je achter Jezus schuilt en je leven in Zijn handen hebt gegeven, dan zal je oude kleed straks niet van je afgenomen worden zodat je naakt zal komen te staan. Nee, er zal een prachtig nieuwe mantel over je heen gelegd worden... en je zult als een koninkskind Gods Koninkrijk binnen mogen gaan.

Hebt u een klein beetje een beeld gekregen van wat het betekent om vanuit Pasen te mogen geloven en belijden: ik geloof in de opstanding der doden? Dit omvat veel meer dan de resultaten van medische onderzoeken en bewijzen van mogelijk leven na de dood. Deze boodschap van Pasen, deze opwekking der doden, is de hoop voor deze wereld! God zal recht doen. God zal verandering brengen in dit aardse, vergankelijke leven: het oordeel... en ook de redding. Het definitieve einde. Maar ook het alles veranderende begin. Ik geloof de opstanding der doden. Ik geloof dat God in al dit lijden, deze pijn, deze zinloosheid, dit kwaad op aarde... een nieuw begin zal maken.

Hoe zal dat allemaal zijn hè bij die opstanding der doden? Er zijn wel heel veel vragen te stellen bij die opstanding der doden, waar Paulus zo naar uitziet...

Nu, één ding dat opvalt in de beelden die Paulus gebruikt, is dat het lichaam meetelt. Het lichaam zal overkleed, zal bekleed worden met een nieuwe mantel, zegt Paulus namelijk. Een mooi beeld, want met het sterven blijft het sierlijke lichaam als een – zo noemen wij het soms met een akelig woord – als een stoffelijk overschot achter. Met de dood verliezen wij al onze waardigheid. Naakt, in de woorden van Paulus. Naakt staan wij tegenover de dood. Maar: met de opstanding wordt het lichaam opnieuw omkleed. Krijgt de mens nieuwe kleren aan. Een prachtig nieuw lichaam. Natuurlijk: het is een beeld dat Paulus gebruikt, maar blijkbaar telt het lichaam ook. Die opstanding der doden is op een of andere manier heel aards.

Om deze reden spreekt de oude apostolische geloofsbelijdenis, de Twaalf Artikelen, juist ook over de 'opstanding van het vlees'. Omdat 'opstanding van het vlees' een beetje vreemd klinkt in onze tijd - bij vlees denken wij toch snel aan dat product dat je bij de slager koopt – spreken wij in de kerk soms over 'de opstanding van het lichaam'. Maar de uitdrukking 'opstanding van het vlees' is eigenlijk nog radicaler en gewaagder: het vlees, dit oeraardse, gewoon: je hele leven, je lichaam, je zijn, dit stukje stof dat je bent, zo menselijk als je maar bent... zo zal je opstaan. Maar dan in een nieuwe, prachtige vorm.

De Bijbel is heel aards, wat dat betreft. We moeten met ons geloof niet al te zweverig worden, niet boven het leven van alledag willen uitstijgen. Dit aardse bestaan... deze wereld... dit lichaam van jou... deze dingen op aarde... dit leven dat je nu leeft... dat telt voor God. Dat is voor God waardevol. Het heeft eeuwigheidswaarde! God kapt het niet allemaal op een gegeven moment af en gaat met heel iets anders verder. Nee: wij geloven de opstanding van het lichaam. Wij geloven de opstanding van het vlees. Dit oeraardse, dit leven van jou en mij nu, dat heeft God op het oog. Dat wil God rechtdoen. Daar wil God straks een nieuw begin mee maken. En jij, met alles wat jij hebt en wat je bent, als mens van vlees en bloed, lichaam en ziel... jij zoals jij bent, mag daar door de Here Jezus straks ook bij zijn. Omdat het Pasen is geweest.

Hoe dat allemaal zal gaan straks? Hoe kan God al die lichamen laten opstaan? Die lichamen van jaren, van eeuwen geleden zijn toch niet meer traceerbaar? En dat past toch allemaal ook niet op deze aarde? Stel je voor dat al die mensen van de afgelopen duizenden jaren zullen opstaan... Ik weet niet hoe God het straks allemaal zal organiseren. Maar de schepping heeft God in ieder geval bijzonder goed

voor elkaar gekregen. Ik vertrouw maar op Zijn scheppingsmacht en scheppingswijsheid. En ik vertrouw op Gods trouw aan deze wereld.

Ook de vraag waar de doden verblijven tot het moment dat die opstanding zal plaatsvinden, dat laat ik ook maar aan God over. Het lijkt wel alsof Paulus zich er in ieder geval geen zorgen maakt over de tussentijd tussen zijn sterven en de opstanding straks. Is er voor God eigenlijk wel zoiets als een 'tussentijd'? En is er voor degenen die bij God zijn wel zoiets als een 'tussentijd'? Of wordt het hier op aarde alleen als een tussentijd ervaren? Wij leven in de tijd, de tijd die maar doorgaat en waarin steeds mensen sterven... maar God staat boven de tijd. 'Heden, vandaag nog, zal je met Mij in het paradijs zijn', zo zei Jezus bijvoorbeeld tegen de misdadiger aan het kruis. Ingewikkeld... Ik laat het aan God over. God zal zorg dragen voor degenen die bij Hem horen. Zij zullen straks een vernieuwd lichaam krijgen. Hoe God hen bewaart, dat weet ik niet. Misschien dat Hij al onze genetische informatie, onze persoonskenmerken en identiteitskenmerken wel opgeslagen heeft op een bijzonder grote harde schijf... ik noem maar een beeld waarmee ik het mij probeer voor te stellen. Hij kende ons in ieder geval al voordat wij geboren waren (Psalm 139). Nou, dan zou dat alles ook na ons leven wel allemaal veilig bij Hem geborgen zijn en zal God er wel voor zorgen dat eens al Gods kinderen mogen opstaan met een prachtig nieuw lichaam.

Wij begonnen onszelf bijna te verliezen in allemaal theoretische vragen. Nu goed, die vragen komen ook vaak op, laten wij die vragen maar de ruimte geven. Maar nu nog even terug naar Paulus. Want Paulus zit niet te filosoferen en te redeneren. Nee, Paulus verlangt. Hij kijkt vol vertrouwen op God naar dat moment uit. Paulus struikelt bijna over zijn woorden, als hij over dat moment spreekt Hij zegt in vers 17: 'de geringe last die wij tijdelijk te dragen hebben – moet u nagaan: Paulus bedoelt die drie keer schipbreuk die steniging en die geseling die hij heeft meegemaakt...! – de geringe last die wij tijdelijk te dragen hebben, brengt ons een eeuwige luister, die alles omvat en alles overtreft. Een eeuwige luister, die alles omvat en alles overtreft... Het zal zo mooi zijn! Zo overweldigend! Die hoop zet alles van Paulus' leven in een ander licht. Zijn moeiten en pijn komen in een ander licht te staan. Maar ook zijn idealen en verlangens. Het doel in zijn leven wordt er door bepaald. En de zin van zijn leven is erin gevonden.

Schijnt het licht van Pasen, het licht van de opstanding der doden, op deze manier ook over uw en jouw leven? Over de ziekte, of de ouderdomsklachten, of die tegenslag die u misschien ervaart? Zet Pasen dat in een nieuw licht? Maar ook de manier waarop jij je tijd invult? En uw en jouw keuzen? Hebben al die dingen ook een link naar die hoop die je mag hebben en die je elke zondag mag belijden, namelijk de uiteindelijke opstanding der doden? Of staan de dingen van jouw leven volkomen los van het Paasfeest van vorige week?

Die uiteindelijke opstanding der doden doet ons nu al opstaan. Je moet niet op je luie nest blijven liggen, zoals een theoloog het eens heel scherp verwoordde. Nee: *ontwaak* gij die slaapt en sta op uit de doden. Sta op! Verlang naar die toekomst. En leef je leven dat je van God hebt ontvangen. Straks zal God dit leven van jou, dit aardse, ja heel dit wereldgebeuren een nieuw begin geven. Hij zal het niet laten vallen. Nee, door het oordeel heen, door de crisis heen, zal God het nieuw maken. Dat hoor je bij Pauw en Jinek niet. Daarvoor moet je in de kerk zijn. Maar als je dat nu vandaag hebt gehoord hier in de kerk..., dan kan het toch niet anders, of dat is ook jouw verlangen, uw diepste wens, de hoop en kracht voor het leven geworden?